

Υπόθεση T-16/02

AUDI AG

κατά

**Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς
(εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ)**

«Κοινοτικό σήμα — Κανονισμός (ΕΚ) 40/94 — Απόλυτοι λόγοι
απαραδέκτου — Διακριτικός χαρακτήρας αποκτηθείς λόγω χρήσεως —
Λεκτικό σημείο TDI — Δικαίωμα ακροάσεως — Περιεχόμενο της
υποχρέωσης αιτιολογίας — Συνέπειες της παραβάσεως
της υποχρέωσης αιτιολογίας»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (δεύτερο τμήμα) της 3ης Δεκεμβρίου 2003 II-5172

Περίληψη της αποφάσεως

1. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Σήματα που συνίστανται αποκλειστικά σε σημεία ή ενδείξεις που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη δήλωση των χαρακτηριστικών ενός προϊόντος — Λεκτικό σημείο TDI
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 7 § 11, στοιχ. γ)

2. Κοινοτικό σήμα — Καθορισμός και κτήση του κοινοτικού σήματος — Απόλυτοι λόγοι απαραδέκτου — Έλλειψη διακριτικού χαρακτήρα — Εξαίρεση — Απόκτησή του διά της χρήσεως — Προϋποθέσεις
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 63 § 3)
 3. Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία προσφυγής — Προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή — Νομιμότητα της απόφασεως τμήματος προσφυγών — Αμφισβήτησή της από την επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών — Προϋποθέσεις με τις οποίες επιτρέπεται
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 63 § 2)
 4. Κοινοτικό σήμα — Αποφάσεις του Γραφείου — Σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας — Περιεχόμενο της αρχής
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 73)
 5. Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία προσφυγής — Προσφυγή κατά αποφάσεως των υπηρεσιών του Γραφείου που αποφαινεται σε πρώτο βαθμό ασκηθείσα στο τμήμα προσφυγών — Λειτουργική συνέχεια μεταξύ των δύο αυτών βαθμών διαδικασίας — Καθήκοντα του τμήματος προσφυγών — Περιεχόμενο
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 74 § 2)
 6. Κοινοτικό σήμα — Διαδικασία προσφυγής — Προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή — Έννομο συμφέρον — Λόγος αντλούμενος από την παράβαση ουσιαδους τύπου — Δεσμία αρμοδιότητα του Γραφείου — Έλλειψη έννομου συμφέροντος
(Κανονισμός 40/94 του Συμβουλίου, άρθρο 63)
-
1. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να δηλώσει, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 για το κοινοτικό σήμα, τα ουσιαδή χαρακτηριστικά των προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρονται στην αίτηση για το σήμα το λεκτικό σημείο TDI, του οποίου η καταχώριση ως κοινοτικού σήματος ζητήθηκε για τα «οχήματα και τμήματα για την κατασκευή τους», που εμπίπτουν στην κλάση 12 του Διακανονισμού της Νίκαιας, και τις «υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων», που εμπίπτουν στην κλάση 37 του Διακανονισμού αυτού. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τα οχήματα και τα τμήματα για την κατασκευή τους, το εν λόγω σημείο, το οποίο συνιστά συντομογραφία του «turbo diesel injection» ή του «turbo direct injection», προσδιορίζει την ποιότητα ή τον τύπο τους και, όσον αφορά τις υπηρεσίες επισκευής και συντηρήσεως προσδιορίζει τον προορισμό τους, οπότε, από την άποψη του ενδιαφερομένου κοινού, υπάρχει μια επαρκώς άμεση και συγκεκριμένη σχέση μεταξύ του λεκτικού σημείου TDI και των χαρακτηριστικών

των προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρονται στην αίτηση για το σήμα ώστε η προαναφερθείσα διάταξη να μπορεί να τύχει εφαρμογής.

(βλ. σκέψεις 31, 34-35, 37, 39)

2. Για να αποκτήσει ένα σήμα διακριτικό χαρακτήρα λόγω χρήσεως, κατά την έννοια του του άρθρου 7, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, επιβάλλεται, πρώτον, τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα του ενδιαφερομένου κοινού να ταυτίζει, χάρη στο σήμα, τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες ως προερχόμενα από συγκεκριμένη επιχείρηση. Ωστόσο, οι περιστάσεις υπό τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση που συνδέεται με την απόκτηση του διακριτικού χαρακτήρα λόγω χρήσεως δεν μπορούν να προσδιοριστούν αποκλειστικά βάσει γενικών και αφηρημένων στοιχείων, όπως είναι συγκεκριμένα ποσοστά.

Δεύτερον, ο κτηθείς λόγω χρήσεως διακριτικός χαρακτήρας του σήματος πρέπει να αποδειχθεί σε σημαντικό τμήμα της Κοινότητας εντός του οποίου απουσίαζε ο εν λόγω χαρακτήρας, από πλευράς άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχεία β', γ' και δ', του κανονισμού αυτού.

Τρίτον, σε συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως είναι, μεταξύ άλλων, το μερίδιο της αγοράς που αναλογεί στο σήμα, η ένταση, η γεωγραφική έκταση και η διάρκεια της χρήσεως του σήματος αυτού και το μέγεθος των επενδύσεων στις οποίες έχει προβεί η επιχείρηση για την προώθησή του. Η απόδειξη ότι το σήμα απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα μπορεί, ειδικότερα, να προκύπτει από τις δηλώσεις εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων ή άλλων επαγγελματιών ενώσεων, καθώς και από δημοσκοπήσεις.

Τέταρτον, ο διακριτικός χαρακτήρας ενός σήματος πρέπει να έχει αποκτηθεί διά της χρήσεως πριν από την κατάθεση της αιτήσεως.

(βλ. σκέψεις 51-54)

3. Η νομιμότητα μιας αποφάσεως ενός τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με την επίκληση ενώπιον του Πρωτοδικείου, περιστατικών τα οποία μολονότι προγενέστερα του χρόνου εκδόσεως μιας τέτοιας αποφάσεως, ωστόσο δεν προβλήθηκαν κατά τη διοικητική διαδικασία ενώπιον του Γραφείου. Δεν θα μπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά παρά μόνον αν αποδεικνυόταν

ότι το τμήμα προσφυγών όφειλε να λάβει αυτεπαγγέλτως υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τη διοικητική διαδικασία προτού εκδώσει οποιαδήποτε απόφαση στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Πράγματι, αφενός, η νομιμότητα μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο της εκδόσεώς της. Αφετέρου, βάσει του άρθρου 63, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, τόσο η ακύρωση όσο και η μεταρρύθμιση μιας αποφάσεως του τμήματος προσφυγών είναι δυνατή μόνον αν η απόφαση αυτή φέρει το στίγμα της ουσιαστικής ή της τυπικής ελλείψεως νομιμότητας. Η προσφυγή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή σκοπεί έτσι μόνο τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών και όχι την επανεξέταση της υποθέσεως.

(βλ. σκέψη 63)

4. Ναι μεν είναι αληθές ότι, κατά το άρθρο 73 του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, οι αποφάσεις του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) δεν μπορούν να στηρίζονται παρά μόνο στους λόγους επί των οποίων οι διάδικοι είχαν τη δυνατότητα να λάβουν θέση και ότι η διάταξη αυτή αφορά τόσο τους πραγματικούς όσο και τους νομικούς λόγους, καθώς και τα στοιχεία αποδείξεως, όμως, η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών απόκειται στην ίδια την

πράξη στην οποία περιλαμβάνεται η απόφαση. Πράγματι, το δικαίωμα ακροάσεως εκτείνεται σε όλα τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που συνιστούν τη βάση της πράξεως στην οποία περιλαμβάνεται η απόφαση όχι όμως στην τελική θέση που προτίθεται να λάβει η διοίκηση.

(βλ. σκέψεις 71, 75)

5. Στα πλαίσια της επανεξετάσεως, εκ μέρους των τμημάτων προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα), των αποφάσεων που λαμβάνουν οι υπηρεσίες του Γραφείου που αποφαίνεται σε πρώτο βαθμό, και λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργική συνέχεια που υπάρχει μεταξύ των υπηρεσιών αυτών και του τμήματος προσφυγών, το αποτέλεσμα της προσφυγής εξαρτάται από το ζήτημα αν μια νέα απόφαση με το ίδιο διατακτικό της αποφάσεως που αποτελεί αντικείμενο της προσφυγής μπορούσε ή όχι να εκδοθεί νομίμως κατά τη στιγμή που το Γραφείο αποφαίνεται επί της προσφυγής. Έτσι, ακόμη και ελλείψει οποιασδήποτε παρανομίας της αποφάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής, τα τμήματα προσφυγών μπορούν, υπό την επιφύλαξη μόνον του άρθρου 74, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, για το κοινοτικό σήμα, να δεχθούν την προσφυγή, με βάση νέα περιστατικά που επικαλείται ο διάδικος ο οποίος άσκησε την προσφυγή ή ακόμη βάσει νέων αποδεικτικών στοιχείων που αυτός προσκόμισε.

Επομένως, όταν μια νέα απόφαση με το ίδιο διατακτικό όπως εκείνο της απόφασεως που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής μπορεί να εκδοθεί κατά τη στιγμή που το Γραφείο αποφαινεται επί της προσφυγής, η προσφυγή πρέπει, κατ' αρχήν, να απορριφθεί, ακόμη και αν η απόφαση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής φέρει το στίγμα διαδικαστικής πλημμέλειας. Αυτό ισχύει ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία μια τέτοια πλημμέλεια κατέστησε ατελή τη νομική ή πραγματική βάση της πρώτης αποφάσεως, αφού ο ενδιαφερόμενος διάδικος εμποδίστηκε να επικαλεστεί κανόνα δικαίου ή να προσκομίσει πραγματικό ή αποδεικτικό στοιχείο κατά τη διαδικασία. Πράγματι, μια τέτοια πλημμέλεια μπορεί να ρυθμιστεί επ' ευκαιρία της διαδικασίας προσφυγής, δεδομένου ότι το τμήμα προσφυγών υποχρεούται, υπό την επιφύλαξη υποβολής, κατά τη διαδικασία προσφυγής, νέων πραγματικών ή αποδεικτικών στοιχείων, να στηρίξει την απόφασή του επί της ίδιας πραγματικής και νομικής βάσεως όπως εκείνη επί της οποίας η υπηρεσία που αποφάνθηκε σε πρώτο βαθμό όφειλε να βασιστεί τη δική της.

Έτσι, υπό την επιφύλαξη της προαναφερόμενης διατάξεως, δεν υπάρχει

στεγανό μεταξύ της διαδικασίας ενώπιον της υπηρεσίας αυτής και της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

(βλ. σκέψεις 81-82)

6. Ο προσφεύγων ο οποίος προσβάλλει απόφαση τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα), δεν έχει κανένα έννομο συμφέρον για την ακύρωση αποφάσεως λόγω τυπικής πλημμελείας, στην περίπτωση που αν ακυρωθεί η απόφαση δεν μπορεί να αντικατασταθεί παρά με νέα απόφαση, η οποία θα είναι όμοια με την ακυρωθείσα απόφαση επί της ουσίας.

(βλ. σκέψη 97)